

بررسی مشخصات بالینی بیماران با تست چالش کلومیفن غیرطبیعی

صدیقه آیتی (M.D.)^۱، فاطمه وحید رودسری (M.D.)^۲، محمد تقی شاکری (M.D.)^۳.

- ۱- استادیار، گروه زنان و زایمان، بیمارستان قائم (عج)، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی مشهد، مشهد، ایران.
- ۲- دانشیار، گروه زنان و زایمان، بیمارستان قائم (عج)، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی مشهد، مشهد، ایران.
- ۳- استادیار، گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی، بیمارستان قائم (عج)، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی مشهد، مشهد، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: ۱۰-۱۵٪ زوجین دچار ناباروری می‌باشند و ۴۰-۳۰٪ موارد ناباروری خانمها به دلیل اختلال در تخمک‌گذاری رخ می‌دهد. با افزایش سن، ذخیره تخمدانی کاهش می‌یابد. این مسئله باعث کاهش در تخمک‌گذاری و کاهش کیفیت تخمک و در نتیجه ناباروری می‌شود. یکی از روش‌های غربالگری کاهش ذخیره تخمدانی، انجام تست چالش کلومیفن سیترات (CCCT) می‌باشد که در صورت غیرطبیعی بودن این آزمایش، می‌توان کاهش شانس بارداری با روش‌های کمک باروری را پیش‌بینی کرد. در این تحقیق ارتباط خصوصیات بالینی بیماران نابارور با نتیجه CCCT بررسی شده است.

روش بررسی: این مطالعه در ۷۵ خانم نابارور مراجعه کننده به مرکز درمان ناباروری بیمارستان منتصریه مشهد صورت گرفت. برای این خانمها CCCT به عنوان بخشی از ارزیابی ناباروری انجام شد. سن در زمان مراجعه، وزن، قد، نوع و مدت ناباروری، فاصله سیکلها و مدت خونریزی قاعدگی، سن شروع قاعدگی، وجود هیرسوتیسم (پرمویی) در بیماران و سن یائسگی در مادر بیمار ثبت شد. در پایان داده‌های مطالعه با استفاده از آزمون‌های آماری t و χ^2 تحلیل و پردازش شد. $p < 0/05$ به عنوان سطح معنی‌داری در نظر گرفته شد.

نتایج: از ۷۵ خانم تحت مطالعه، ۴۶/۷٪ تست غیرطبیعی کلومیفن سیترات داشتند. خانم‌های با تست چالش کلومیفن غیرطبیعی به طور واضح، مسن‌تر بودند ($p=0/003$). خانم‌های با تست غیرطبیعی شاخص توده بدنی (BMI) کمتری در مقایسه با خانم‌های با تست طبیعی داشتند، ولی این تفاوت از لحاظ آماری معنی‌دار نبود. ارتباط معنی‌داری بین سن اولین قاعدگی، فاصله سیکلها، مدت، نوع ناباروری و پرمویی با نتیجه تست چالش کلومیفن سیترات وجود نداشت. از نظر سابقه یائسگی زیر ۵۰ سال در مادر بیمار، ارتباط معنی‌داری بین دو گروه وجود داشت ($p=0/013$).

نتیجه‌گیری: خانم‌های ناباروری که سن بالا، ناباروری ناشناخته و سابقه یائسگی در سن پائین‌تر از ۵۰ سال در مادرشان دارند با شیوع بالاتری با تست غیرطبیعی CCCT مواجه بودند. تست غیرطبیعی پیشگویی کننده خوبی جهت کاهش ذخیره تخمدانی می‌باشد که اطلاعات با ارزشی برای بیمار از نظر شانس میزان حاملگی و برای تیم درمانی جهت تصمیم‌گیری نوع روش‌های تحریک تخمک‌گذاری با دوزهای بالاتر و یا استفاده از روش‌های اهداء تخمک در اختیار می‌گذارد.

کلید واژگان: تست چالش کلومیفن سیترات، ناباروری، سن، ذخیره تخمدانی، تحریک تخمک‌گذاری، روش‌های کمک باروری.

مسئول مکاتبه: دکتر صدیقه آیتی، گروه زنان و زایمان، بیمارستان قائم (عج)، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی مشهد، مشهد، ایران.

پست الکترونیک: ff_vahid@yahoo.com